

ARBEIDSHOF

TE

GENT

AFDELING: BRUGGE

Zesde Kamer

A.R.nr.: 2004/322

Rep.nr.: 179

OPENBARE TERECHTZITTING VAN ZESTIEN MAART TWEEDUIZEND EN ZES.

IN DE ZAAK VAN:

[REDACTED]

openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, met zetel te 8660 De Panne, Koninklijke Baan, 10.

APPELLANT, vertegenwoordigd door meester A. Goderis, advocaat te De Panne.

TEGEN:

[REDACTED]

[REDACTED]

handelend in eigen naam en in hun hoedanigheid van ouders en wettige beheerders over de persoon en de goederen van hun minderjarige kinderen Andi XHAJA en Arjola XHAJA, allen wonende te 8660 De Panne, voorheen Kasteelstraat, 50 annex, thans Zeelaan, 37/2.

GEINTIMEERDEN, vertegenwoordigd door meester V. Roets loco meester B. Vrijens, advocaat te Gent.

MEDE INZAKE:

VANZEEBROUCK Rita, wonende te 8670 Koksijde, Capucijnenlaan, 10,

VRIJWILLIG TUSSENKOMENDE PARTIJ, vertegenwoordigd door meester

I. Feys, advocaat te Koksijde.

Gelet op de stukken van het dossier, inzonderheid op het voor eensluidend verklaard afschrift van het op tegenspraak gewezen vonnis van de Arbeidsrechtbank te Veurne, eerste kamer, d.d. 16 september 2004 (A.R. nr. 27.722), dat overeenkomstig artikel 792, tweede lid Ger.W. door de griffier aan de partijen werd ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 21 september 2004.

Artikel 792 Ger. W. op 21 september 2004
Kennisgeving aan partijen en
ongetekend afschrift aan
-adv. A. Goderis
-adv. B. Vrijens
-adv. I. Feys

Gelet op het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, op 15 oktober 2004.

Gehoord de partijen in hun middelen en conclusies op de openbare terechtzitting van 19 januari 2006, in het bijzonder omtrent de ontvankelijkheid van de vrijwillige tussenkomst.

Gelet op het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, gegeven door Substituut-generaal Christine Verhofstadt, dat werd neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Brugge op 3 februari 2006.

Gelet op de conclusie met betrekking tot de inhoud van het advies van het openbaar ministerie, door de vrijwillig tussenkomende partij neergelegd ter griffie op 9 februari 2006.

Zoals beslist op de openbare terechtzitting van 19 januari 2006 werd de zaak van rechtswege in beraad genomen op 16 februari 2006 en voor uitspraak gesteld op de openbare terechtzitting van heden.

* * *

1. De ontvankelijkheid van het hoger beroep

Het hoger beroep werd tijdig en regelmatig naar de vorm ingesteld. Het komt dan ook ontvankelijk voor.

2. Het voorwerp van de betwisting

In zijn zitting van 16 januari 2004 besliste het Bijzonder Comité Sociale Dienst van de appellant niet in te gaan op de vraag van de raadsman van geïntimeerden d.d. 8 januari 2004 om steun te verlenen aan het gezin van geïntimeerden. Deze beslissing werd aan de geïntimeerden ter kennis gebracht bij aangetekend brief van 26 januari 2004.

Vorgehouden wordt dat geïntimeerden na de negatieve uitspraak van de Raad van State d.d. 14 november 2003 in hun asioldossier illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven, waardoor zij wettelijk geen enkel recht meer hebben op financiële steun. De aanvraag op grond van artikel 9, derde lid van de Vreemdelingenwet geeft geen enkel recht op financiële steun. Geen enkele wet bepaalt dat illegale meerderjarige en /of minderjarige vluchtelingen recht hebben op financiële ondersteuning.

* * *

Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van de Arbeidsrechtbank te Veurne op 17 februari 2004, hebben de geïntimeerden verhaal ingesteld tegen de beslissing van appel-

lant d.d. 16 januari 2004. Zij vorderen deze beslissing te vernietigen en te zeggen voor recht dat appelland vanaf 13 november 2003 gehouden is aan geïntimeerden en/of hun kinderen steun te verlenen door middel van dringende steunverlening, minstens gehouden is tot betaling van het leefloon en gewaarborgde kinderbijslag vanaf 13 november 2003 en, in meest ondergeschikte orde, in natura dient tussen te komen in de kosten van huisvesting, nutsvoorzieningen, scholing, voeding, kledij, enz. ... van geïntimeerden en hun gezin, dit op eenvoudige voorlegging van de rekeningen.

Geïntimeerden stellen dat het niet toekennen van de steunverlening in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het Kinderrechtenverdrag, in het bijzonder de artikelen 2, 3, 24, 26 en 27, met het arrest van het Arbitragehof van 22 juli 2003 dat voorziet dat kinderen van ouders die hier illegaal verblijven recht hebben op steunverlening opdat zou vermeden worden dat ze moeten leven in omstandigheden die schadelijk zijn voor hun gezondheid en hun ontwikkeling, en met een ruime rechtspraak die de O.C.M.W.'s veroordeelt tot het verlenen van financiële steun ten belope van het leefloon en gewaarborgde kinderbijslag.

* * *

Bij vonnis d.d. 16 september 2004 van de eerste kamer van de Arbeidsrechtbank te Veurne werd de vordering van geïntimeerden ontvankelijk en reeds in de volgende mate gegrond verklaard: de bestreden beslissing d.d. 16 januari 2004 werd vernietigd; er werd gezegd voor recht dat geïntimeerden voor zichzelf geen recht hebben op steunverlening met uitzondering van dringende medische hulp; verder werd gezegd voor recht dat geïntimeerden in hun hoedanigheid van ouders van hun minderjarige kinderen Andi Xhaja en Arjola Xhaja met ingang van 14 november 2003 tot en met 10 juli 2004 gerechtigd zijn op de volgende maatschappelijke dienstverlening door appelland voor hun minderjarige kinderen:

- betaling van de huurprijs van de woning waar geïntimeerden met hun minderjarige kinderen verblijven, door appelland rechtstreeks te vereffenen aan de eigenaar - verhuurder, tenzij appelland erin slaagt kosteloos een woning met het noodzakelijke comfort ter beschikking te stellen,
- betaling van de kosten van energie- en waterverbruik, met inbegrip van de kosten voor TV-distributie, met betrekking tot de woning waar geïntimeerden met hun minderjarige kinderen verblijven, door appelland rechtstreeks te vereffenen aan de nutsbedrijven na voorlegging van de factuur door geïntimeerden,

- betaling van alle schoolrekeningen, met inbegrip van de schoolmaaltijden, door appellant rechtstreeks te vereffenen aan de instelling waar de kinderen van geïntimeerden school lopen, na voorlegging door geïntimeerden van de rekeningen,
- betaling van alle kosten voor gezondheidszorgen met betrekking tot de twee kinderen, door appellant rechtstreeks te vereffenen aan de verstrekker na voorlegging van geïntimeerden van de rekeningen,
- maandelijkse betaling door appellant rechtstreeks aan geïntimeerden van een bedrag van 200,00 euro,
- maandelijkse betaling door appellant rechtstreeks aan geïntimeerden van een bedrag dat overeenstemt met de maandelijkse gewaarborgde kinderbijslag voor twee minderjarige kinderen, rekening houdend met hun leeftijd,
- indien ondertussen voor het verleden rekeningen van huur, energie en school door geïntimeerden rechtstreeks werden betaald aan de schuldeisers, terugbetaling door appelland rechtstreeks aan geïntimeerden van de door hen betaalde bedragen, na voorlegging door geïntimeerden van de bewijzen van betaling.

Vooraleer verder ten gronde te oordelen over de periode vanaf 11 juli 2004 werden de debatten ambtshalve heropend, teneinde partijen toe te laten hun standpunt uiteen te zetten over de gevolgen van de invoering van het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 tot bepaling van de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van materiële hulp aan een minderjarige vreemdeling die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

De beslissing over de kosten van het geding werd aangehouden.

De eerste rechter was vooreerst van oordeel dat geïntimeerden zich wel degelijk tot appelland moeten richten voor maatschappelijke dienstverlening.

Overwogen werd dat het O.C.M.W. te Koksijde aanvankelijk overeenkomstig artikel 2, § 5 van de wet van 2 april 1965 het voor geïntimeerden bevoegde O.C.M.W. was nu zij bij hun aankomst in België Koksijde toegewezen kregen als verplichte plaats van inschrijving in het wachtregister. Vanaf het ogenblik dat geïntimeerden niet langer legaal in het land verbleven verviel de bevoegdheidsregel van artikel 2, § 5 en werd het O.C.M.W. van de effectieve verblijfplaats overeenkomstig de algemene bevoegdheidsregel van artikel 1 van de voornoemde wet van 2 april 1965 het bevoegde O.C.M.W., terwijl geïntimeerden minstens vanaf 5 oktober 2001 effectief te De Panne woonden.

De eerste rechter was verder van oordeel dat geïntimeerden voor zichzelf geen recht hebben op volwaardige maatschappelijke dienstverlening, doch enkel op dringende medische hulp.

Overwogen werd dat aangezien hun asielprocedure is afgelopen de maatschappelijke dienstverlening aan geïntimeerden overeenkomstig artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet beperkt is tot de dringende medische hulp. Geïntimeerden kunnen evenmin enig recht putten uit hun aanvraag om machtiging tot verblijf van meer dan drie maanden overeenkomstig artikel 9, § 3 van de Vreemdelingenwet aangezien de machtiging tot verblijf verleend op die grond slechts gevolgen heeft vanaf het tijdstip waarop zij wordt verleend.

Verder was de eerste rechter met het Arbitragehof van oordeel dat minderjarige vreemdelingen die illegaal in ons land verblijven gerechtigd zijn op een ruimere vorm van maatschappelijke dienstverlening dan enkel de dringende medische hulp en dat de taak voor het waarborgen van die noodzakelijke maatschappelijke dienstverlening tot 11 juli 2004 op de schouders van de O.C.M.W.'s rustte.

Overwogen werd dat de rechtspraak van het Arbitragehof de wetgever ertoe heeft gebracht artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet te wijzigen en het recht op een menswaardig bestaan voor minderjarige kinderen van illegaal op het grondgebied verblijvende vreemdelingen rechtstreeks in de Belgische wetgeving in te schrijven, maar dat de concrete uitwerking ervan werd overgelaten aan de uitvoerende macht. Aangezien de Koning pas bij Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 de voorwaarden en de modaliteiten van deze vorm van maatschappelijke dienstverlening voor de minderjarige kinderen van illegaal in het land verblijvende vreemdelingen heeft vastgelegd, dient de noodzakelijke dienstverlening voor de periode vóór 11 juli 2004 volgens de eerste rechter te worden vastgesteld aan de hand van de criteria die door het Arbitragehof werden uitgewerkt.

De eerste rechter was vervolgens van oordeel dat geïntimeerden niet over de nodige bestaansmiddelen beschikken om hun onderhoudsplicht tegenover hun minderjarige kinderen na te komen zodat aan de eerste voorwaarde gesteld door het arrest van het Arbitragehof in dezen is voldaan. Overwogen werd dat geïntimeerden niet langer het recht hebben om te werken en dat het aannemelijk is dat nu zij sedert november 2003 geen O.C.M.W.-steun meer ontvangen, zij sedertdien pogen te overleven dankzij de vrijgevigheid en liefdadigheid van vrienden en burens, terwijl particuliere liefdadigheid voor het O.C.M.W. geen voorwendsel kan en mag zijn om zich aan zijn wettelijke verplichting te onttrekken.

Verder werd overwogen dat het onderzoek naar de invulling van de andere door het Arbitragehof gestelde voorwaarden niet zo eenvoudig is en dat de praktische uitvoering van hetgeen het Arbitragehof vooropstelt uitermate problematisch is. Volgens de eerste rechter dient appellant in de gegeven omstandigheden in te staan voor:

- de huisvesting noodzakelijk voor de gezondheid en de ontwikkeling van het kind, door de betaling van het huurgeld en de kosten voor gas, water en elektriciteit, tenzij appellant erin slaagt kosteloos een woning met het noodzakelijke comfort ter beschikking te stellen;
- alle schoolrekeningen, met inbegrip van de schoolmaaltijden;
- de kledij van de kinderen en de maaltijden die ze thuis nemen, waarvoor een bedrag van 200 euro per maand bepaald wordt;
- alle kosten met betrekking tot de gezondheidszorgen voor de beide kinderen;
- alle andere uitgaven, zoals ontspanning, speelgoed, culturele ontplooiing, vervoerkosten, enz. ..., waarvoor een maandelijks bedrag overeenstemmend met de gewaarborgde kinderbijslag wordt toegekend.

Tevens was de eerste rechter van oordeel dat het recht op deze steunverlening ingaat vanaf 14 november 2003, datum waarop het O.C.M.W. Koksijde de steun aan geïntimeerde heeft stopgezet, en dat appellant ook gehouden is alle ondertussen door de geïntimeerden effectief betaalde rekeningen van huur, energie en school, aan hen terug te betalen.

Tenslotte was de eerste rechter van oordeel dat nu het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 pas is verschenen na de sluiting van de debatten en partijen de kans niet hebben gekregen over de gevolgen van de invoering van dit Koninklijk Besluit hun standpunt uiteen te zetten en een tegensprekelijk debat te voeren, de debatten op dit vlak ambtshalve dienden heropend te worden.

3. Beroepsgrievan

Appellant acht zich gegriefd door het bestreden vonnis om reden dat geoordeeld werd dat de beperking van artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet niet geldt voor minderjarige vreemdelingen die illegaal in het land verblijven omdat dit strijdig zou zijn met het Kinderrechtenverdrag en hij daarop tot betaling van een aantal kosten werd veroordeeld.

Appellant stelt vooreerst dat voor zover het Kinderrechtenverdrag toepasselijk is op huidig geschil, de vordering van geïntimeerden in ieder geval onontvankelijk dient verklaard

te worden omdat zij geen vordering kunnen instellen, noch in eigen naam, noch, wegens tegenstrijdigheid van belangen, namens hun kinderen, omdat dit feitelijk een vordering tot het bekomen van maatschappelijke dienstverlening in hun persoonlijk voordeel is, hetgeen onmogelijk is.

Verder stelt appellant dat de vordering hoe dan ook ongegrond is omdat de ouders in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van de levensomstandigheden die nodig zijn voor de ontwikkeling van hun kinderen, terwijl geïntimeerden zelf aan de basis liggen van de beperking van de ontwikkeling van hun kinderen door moedwillig te weigeren het land te verlaten, terwijl geen enkel ernstig beletsel wordt aangetoond. Bovendien wijst appellant op het feit dat ingevolge de Programmawet van 22 december 2003 de federale overheid heeft voorzien in federale opvangcentra alwaar geïntimeerden alle nodige materiële hulp kunnen verkrijgen.

Volledigheidshalve stelt appellant dat door de eerste rechter volkomen ten onrechte werd geoordeeld dat de voorwaarden omschreven in het arrest van het Arbitragehof in dezen vervuld zijn. Volgens appellant is vooreerst al niet voldaan aan de eerste voorwaarde aangezien uit het sociaal verslag blijkt dat de kinderen niet bij geïntimeerden verblijven. Ook aan de tweede voorwaarde is niet voldaan aangezien geïntimeerden wel degelijk in staat zijn om hun onderhoudsplicht na te komen door naar hun land terug te keren, hetgeen zij echter moedwillig weigeren. De derde voorwaarde werd door de eerste rechter terzijde geschoven omdat de uitwerking ervan in de praktijk onmogelijk zou zijn maar daarbij werd uit het oog verloren dat de kinderen niet bij geïntimeerden verblijven doch bij het gezin Wulleman-Mahieu. In ondergeschikte orde is het volgens appellant wel degelijk mogelijk een regeling uit te werken die niet indruist tegen de doelstelling van de wetgever en die niet resulteert in een omgekeerde discriminatie waarbij geïntimeerden uiteindelijk een ruimer bedrag ontvangen dan het leefloon voor eender welk Belgisch of legaal allochtoon gezin. Tenslotte mag niet uit het oog worden verloren dat de toekenning van gewaarborgde kinderbijslag aan geïntimeerden uitgesloten is aangezien tweede geïntimeerde en haar kinderen niet ten minste vijf jaar voorafgaand aan hun aanvraag in België hebben verbleven.

Appellant vordert aldus het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, bijgevolg het vonnis a quo teniet te doen en, opnieuw recht doende, te zeggen voor recht dat de oorspronkelijke vordering van geïntimeerden ontoelaatbaar minstens ongegrond is, dienvolgens de beslissing van appellant te herbevestigen. Subsidiair vordert appellant, alvorens

recht te doen, geïntimeerden te bevelen alle bewijsstukken inzake kosten met ingang van 14 november 2003 tot heden en lopende de procedure voor te leggen, alsmede ieder betalingsbewijs en de bancaire uittreksels waarmee de betalingen werden uitgevoerd. Kosten als naar rechte.

Appellant heeft nog een conclusie neergelegd op 7 oktober 2005 (per faxbericht) en 10 oktober 2005 (bij gewone brief), waarin hij zijn stelling verder uitwerkt en in zijn vordering volhardt.

* * *

Bij conclusie, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Brugge op 13 april 2005, werken geïntimeerden hun standpunt uit en vorderen zij het hoger beroep integraal af te wijzen als ontoelaatbaar, onontvankelijk, en in ieder geval als manifest ongegrond. Kosten lastens appellant.

* * *

Bij verzoekschrift, op 27 oktober 2005 neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, is mevrouw Rita Vanzeebrouck vrijwillig tussengekomen. Zij vordert appellant en geïntimeerden beiden hoofdelijk en solidair, minstens de ene bij gebreke aan de andere of minstens elk voor zijn deel, te veroordelen om te betalen aan haar het bedrag van 6.089,00 euro, te vermeerderen met de gerechtelijke intrest vanaf 27 oktober 2005, en hen beiden hoofdelijk en solidair te veroordelen in betaling van de rechtsplegingsvergoeding.

De vrijwillig tussenkommende partij stelt dat zij eigenares is van het pand dat door geïntimeerden als woning werd betrokken. Bij vonnis d.d. 11 augustus 2005, dat niet uitvoerbaar bij voorraad werd verklaard, werd de huur van de betrokken woning verbroken. Na betekening met bevel tot ontruiming op 30 augustus 2005 hebben geïntimeerde het betrokken pand pas op 13 oktober 2005 ontruimd zodat zij een bezettingsvergoeding dienen te betalen tot 13 oktober 2005. Appellant werd bij het bestreden vonnis veroordeeld om de huur rechtstreeks aan de eigenaar te betalen doch deze verplichting werd beperkt tot de periode van 14 november 2003 tot en met 10 juli 2004 omdat de rechtbank aannam dat de Federale opvangcentra nadien voor opvang zouden instaan, hetgeen evenwel niet het geval is geweest. Aangezien het van belang is dat de huurgelden rechtstreeks aan haar worden betaald meent zij vrijwillig te moeten tussenkomen.

De vrijwillig tussenkommende partij heeft nog conclusies neergelegd op 15 november 2005 en 28 december 2005.

Bij conclusie neergelegd ter griffie op 9 november 2005 werken geïntimeerden hun standpunt verder uit en volharden zij in hun vorige conclusie. Zij vorderen tevens de vrijwillige tussenkomst af te wijzen als zijnde onontvankelijk, minstens ongegrond.

Bij conclusie neergelegd op 24 november 2005 (per faxbericht) en 25 november 2005 (bij gewone brief) werkt ook appellant zijn standpunt verder uit en volhardt hij in zijn vordering.

4. Beoordeling

4.1. De eerste rechter heeft de feitelijke omstandigheden van het geschil weergegeven. Het Arbeidshof beaamt en herneemt deze uiteenzetting (zie vonnis, 2de blad en voorzijde 3de blad, onder "2. FEITEN").

4.2. Artikel 21, § 5 van de Wet Maatschappelijke Integratie bepaalt dat de beslissingen houdende toekenning of verhoging van een leefloon die genomen worden ingevolge een door de betrokkene ingediende aanvraag uitwerking heeft op de datum van ontvangst van de aanvraag. Er kan voor het verleden geen leefloon worden toegekend, ook al bewijst de betrokkene dat hij toen aan de toekenningsvoorwaarden voldeed.

De O.C.M.W.-Wet bevat geen gelijkaardige bepaling. Dit is evenwel niet nodig, het is immers een wezenlijk kenmerk van maatschappelijke dienstverlening dat zij enkel ogenblikkelijk en in de toekomst kan verstrekt worden.

Overeenkomstig artikel 57, § 1 van de van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna de O.C.M.W.-Wet genoemd, heeft het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn. Artikel 60, § 3 van de O.C.M.W.-Wet bepaalt dat het O.C.M.W. materiële hulp verstrekt in de meest passende vorm. Financiële steunverlening, zowel eenmalige als periodieke geldelijke steun, is slechts een vorm van materiële hulp.

Er bestaan geen wettelijke normen die concreet bepalen in welke gevallen en hoeveel geldelijke bijstand er moet verleend worden. De O.C.M.W.'s laten zich bij het bepalen van de omvang van de materiële hulp meestal leiden door de basisbedragen van het leefloon, maar een automatisme is ter zake uit den boze. Geen wetsbepaling verbiedt het O.C.M.W. in concrete gevallen meer uit te keren dan de bedragen van het leefloon, doch

ook het omgekeerde kan verantwoord zijn (P. SENAËVE en D. SIMOENS, *O.C.M.W.-dienstverlening en bestaansminimum*, Die Keure 1994 (vastbladig), nr. 290, blz. 138).

De geldelijke bijstand is geen socialezekerheidsprestatie. De steunaanvrager heeft geen subjectief recht op een wettelijk vastgesteld bedrag eens aan vastomlijnde toekenningsvoorwaarden is voldaan. Door op een bepaald ogenblik in een situatie te verkeren die een toekenning van maatschappelijke dienstverlening verantwoordt ontstaat er geen schuldvordering ten aanzien van het O.C.M.W. die in het patrimonium van de betrokkene wordt opgenomen.

Krachtens artikel 1 van de O.C.M.W.-Wet heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Het is echter materieel onmogelijk om iemand in staat te stellen een menswaardig leven te leiden in een periode die reeds voorbij is.

Indien geïntimeerden in de periode van 14 november 2003, datum waarop het O.C.M.W. Koksijde de steunverlening had stopgezet, tot 8 januari 2004, datum waarop geïntimeerden bij appellant hun aanvraag tot toekenning van financiële en/of materiële steun hebben ingediend, met hun kinderen een leven hebben geleid dat niet aan de menselijke waardigheid beantwoordde, dan kan dit thans niet meer worden verholpen. De maatschappelijke dienstverlening is een instrument dat moet worden aangepast aan de reële en actuele behoeften van elke begunstigde. De toekenning van financiële steun op heden kan geïntimeerden toelaten vele andere zaken te doen, maar kan hun niet meer in staat stellen om in de periode van 14 november 2003 tot 8 januari 2004 met hun kinderen een leven te leiden dat aan de menselijke waardigheid beantwoordt.

De vordering van geïntimeerden is hoe dan ook ongegrond wat de periode voorafgaand aan 8 januari 2004 betreft.

4.3. Het O.C.M.W. heeft onder meer tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is, opdat zij in de mogelijkheid zouden zijn een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid (artikelen 1 en 57, § 1 van de O.C.M.W.-Wet).

Overeenkomstig artikel 57, § 2, eerste lid van de O.C.M.W.-Wet, zoals gewijzigd bij artikel 483 van de Programmawet van 22 december 2003 (B.S., 31 december 2003), is de taak van het O.C.M.W. in afwijking van de andere bepalingen van deze wet beperkt tot:

- 1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft;
- 2° het vaststellen van de staat van behoeftigheid doordat de ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen of niet in staat zijn die na te komen, wanneer het gaat om een vreemdeling jonger dan 18 jaar die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

Krachtens artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet, zoals gewijzigd bij artikel 483 van de Programmawet van 22 december 2003, wordt de maatschappelijke hulp in het geval bedoeld in het eerste lid, 2° beperkt tot de materiële hulp die onontbeerlijk is voor de ontwikkeling van het kind en wordt zij uitsluitend verstrekt in een federaal opvangcentrum overeenkomstig de voorwaarden en modaliteiten bepaald door de Koning.

Door artikel 496 van de Programmawet van 22 december 2003 werd onder afdeling 4 "Uitbreiding van de opdrachten van Fedasil", in artikel 62 van de Programmawet van 19 juli 2001 een § 2^{quater} ingevoegd dat bepaalt dat wanneer de ouders niet in staat zijn hun onderhoudsplicht te vervullen, het agentschap bevoegd is voor de opvang van de minderjarigen die met hun ouders illegaal op het grondgebied verblijven en bij wie een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de nood aan hulp heeft vastgesteld, volgens de modaliteiten bepaald door de Koning.

Deze uitbreiding van de opdrachten van het Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (FEDASIL) werd noodzakelijk geacht gelet op het arrest nr. 106/2003 d.d. 22 juli 2003 van het Arbitragehof (B.S., 4 november 2003) waarin werd gezegd voor recht dat artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet (versie 1996) de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 2, 3, 24.1, 26 en 27 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, schendt, in zoverre het, ten aanzien van minderjarigen wier ouders illegaal op het grondgebied van het Rijk verblijven, zelfs de maatschappelijke dienstverlening uitsluit die zou voldoen aan de volgende voorwaarden:

- dat de bevoegde overheden hebben vastgesteld dat de ouders hun onderhoudsverplichtingen niet nakomen of niet in staat zijn die na te komen;
- dat vaststaat dat de aanvraag betrekking heeft op onontbeerlijke uitgaven voor de ontwikkeling van het kind ten voordele voor wie die dienstverlening wordt aangevraagd;
- dat het centrum zich ervan vergewist dat de dienstverlening uitsluitend zal dienen om die uitgaven te dekken; (Parl. St., Kamer, DOC 51, 2003-2004, 0473/001 – 0474/001, 232).

De bepalingen van artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet, versie 2004, werden uitgevoerd door het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 tot bepaling van de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van materiële hulp aan een minderjarige vreemdeling die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft (B.S., 1 juli 2004, i.w.t. 11 juli 2004).

In een omzendbrief van 16 augustus 2004 (B.S., 19 december 2004), overgemaakt aan de O.C.M.W.'s in augustus 2004, stelde de Minister van Maatschappelijke Integratie met betrekking tot het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 onder meer:

- dat de minderjarige vreemdeling die in het geval verkeert bedoeld in artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet, met ingang van die datum enkel aanspraak kan maken op de voor zijn ontwikkeling onontbeerlijke materiële hulp in een federaal opvangcentrum;
- dat het O.C.M.W. ingevolge de inwerkingtreding van het uitvoeringsbesluit een nieuwe beslissing dient te nemen, ongeacht of het centrum tegen de oorspronkelijke rechterlijke beslissing een beroep heeft ingesteld of niet;
- dat het O.C.M.W. de ouders van het kind dient in te lichten over de mogelijkheid om hun kind te vergezellen wanneer de ontwikkeling van het kind hun aanwezigheid vereist.

4.4. Een vreemdeling die zich vluchteling heeft verklaard en heeft gevraagd om als dusdanig te worden erkend, verblijft illegaal in het Rijk wanneer de asielaanvraag is geweigerd en aan de betrokken vreemdeling een uitvoerbaar bevel om het grondgebied te verlaten is betekend (artikel 57, § 2, vierde lid O.C.M.W.-Wet).

Het staat buiten betwisting dat geïntimeerden sinds 14 november 2003 illegaal in het Rijk verblijven. De uitvoerbaarheid van het bevel om het grondgebied te verlaten wordt niet geschorst door de aanvraag om gemachtigd te worden langer dan 3 maanden in het Rijk te verblijven, ingediend op grond van artikel 9, derde lid van de Vreemdelingenwet. Het feit dat het bevel om het grondgebied te verlaten intussen door de overheid niet daadwerkelijk wordt uitgevoerd houdt geen stilzwijgend akkoord in dat dit bevel intrekt (Cass., 4 september 1995, J.T.T., 1996, 46). De aanvraag op grond van artikel 9, derde lid van de Vreemdelingenwet verleent op zichzelf geen geldige verblijfstitel en opent daardoor ook geen recht op maatschappelijke dienstverlening. De machtiging die desgevallend wordt verleend ingevolge dergelijke aanvraag geldt enkel voor de toekomst (Cass., 19 maart 2001, R.W., 2002-2003, 620).

De aanvraag van geïntimeerden tot het bekomen van maatschappelijke dienstverlening en financiële en materiële steun voor zichzelf of voor hun kinderen kon door appellant bijgevolg niet meer ingewilligd worden. Ingevolge het bepaalde in artikel 57, § 2, eerste lid van de O.C.M.W.-Wet, versie 2004, kunnen geïntimeerden ten laste van appellant nog enkel aanspraak maken op dringende medische hulp.

Tevergeefs voeren geïntimeerden aan dat appellant toch gehouden is tot financiële steunverlening ten behoeve van hun kinderen omdat de regeling uitgewerkt krachtens artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet, versie 2004, strijdig zou zijn met de artikelen 2, 3, 24, 26 en 27 van het Verdrag van New York van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind (I.V.R.K.) en/of met artikel 8 van het E.V.R.M..

Het I.V.R.K. legt aan de verdragssluitende staten een aantal programmatorische verplichtingen op inzake de sociaal-economische rechten van kinderen doch laat de verdragssluitende staten volkomen vrij in de wijze waarop zij het gestelde doel realiseren. Door artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet, versie 2004, wordt de bevoegdheid tot het verlenen van steun aan vreemdelingen jonger dan 18 jaar die met hun ouders illegaal in het Rijk verblijven onttrokken aan het O.C.M.W., een gemeentelijke openbare instelling, en toegekend aan FEDASIL, een federaal bestuursorgaan. Er bestaat niet de minste reden om aan te nemen dat de verwezenlijking van bepaalde rechten omschreven in het I.V.R.K. of in welk verdrag of hogere rechtsnorm ook, door de wetgever niet aan een andere instelling zou kunnen worden toevertrouwd dan aan het O.C.M.W.. Aldus valt niet in te zien hoe artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet, zoals gewijzigd door artikel 483 van de Programmawet van 22 december 2003, op zich strijdig zou kunnen zijn met gelijk welke hogere rechtsnorm die door geïntimeerden wordt aangevoerd. De gedeeltelijke vernietiging van artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet bij arrest nr. 131/2005 d.d. 19 juli 2005 van het Arbitragehof – wat overigens geen enkele afbreuk doet aan het bepaalde in artikel 57, § 2, eerste lid dat de taak van het O.C.M.W. regelt – is in dezen niet ter zake dienend vermits de gevolgen van de vernietigde bepaling door het Arbitragehof werden gehandhaafd tot uiterlijk 31 maart 2006 en de tekst van artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet inmiddels reeds werd aangepast in de door het Arbitragehof gewenste zin bij artikel 22 van de Wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen (B.S., 30 december 2005, ed. 2).

Voor zover de regeling, uitgelegd in de Omzendbrief van 16 augustus 2004, die in toepassing van artikel 57, § 2, tweede lid van de O.C.M.W.-Wet, versie 2004, werd uitge-

werkt bij Koninklijk Besluit van 24 juni 2004, strijdig zou zijn met de wet of met een hogere rechtsnorm – wat naar het oordeel van het Arbeidshof niet het geval is – dan kan de beweerde onwettigheid van die regeling geenszins tot gevolg hebben dat appellant verder zou moeten tussenkomen. De beweerde onwettigheid van de in toepassing van artikel 57, § 2, tweede lid uitgewerkte regeling kan desgevallend de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de Belgische Staat wegens onbehoorlijke regelgeving in het gedrang brengen maar kan er niet toe leiden dat het O.C.M.W., in strijd met het bepaalde in artikel 57, § 2, eerste lid, gehouden zou zijn financiële of materiële steun te verlenen.

4.5. Bij gebrek aan andersluidende bepaling zijn de bepalingen van artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-Wet, zoals gewijzigd bij artikel 483 van de Programmawet van 22 december 2003, in werking getreden op 10 januari 2004. Het feit dat het uitvoeringsbesluit gevergdd door de bepalingen van artikel 57, § 2, tweede lid pas op 11 juli 2004 in werking is getreden kan hieraan geen afbreuk doen. Zoals de beweerde onwettigheid ervan kan het tijdelijk uitblijven van het uitvoeringsbesluit desgevallend de aansprakelijkheid van de Belgische Staat wegens onbehoorlijke regelgeving in het gedrang brengen, maar kan dit er niet toe leiden dat het O.C.M.W., in strijd met het bepaalde in artikel 57, § 2, eerste lid van de O.C.M.W.-Wet, zoals van toepassing vanaf 10 januari 2004, gehouden zou zijn financiële of materiële steun te verlenen.

Appellant is vanaf 10 januari 2004 hoe dan ook niet meer gehouden tot het verlenen van financiële en/of materiële steun, dringende medische hulpverlening uitgezonderd, noch aan geïntimeerden zelf, noch aan hun kinderen.

4.6. De onder randnummer 4.2. uiteengezette overwegingen gelden in de gegeven omstandigheden evenzeer voor de periode van 8 januari 2004 tot 10 januari 2004 waarin de kinderen van geïntimeerden geen financiële of materiële steun hebben ontvangen. Het enige wat het O.C.M.W. binnen zijn wettelijke opdracht op heden nog kan doen is bijstand verlenen om de op dit ogenblik nog bestaande gevolgen te verhelpen van een mensonwaardig bestaan dat de kinderen van geïntimeerden voorheen hebben geleid, in zoverre die hun op dit ogenblik nog steeds beletten een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid (Arbh. Gent, afd. Brugge, 7 mei 1998, T.V.R., 1998, 203). Artikel 1 van de O.C.M.W.-Wet schendt het grondwettelijk beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie niet doordat het niet bepaalt dat maatschappelijke dienstverlening wordt toegekend voor de peri-

ode die begint te lopen op datum van de aanvraag (Arbitragehof, 17 september 2003, nr. 112/2003, B.S., 7 november 2003, ed. 2).

Ook de rechter kan op het ogenblik van zijn beslissing enkel dienstverlening toekennen voor de toekomst en niet voor de tot dan toe verlopen periode, tenzij de betrokkene aantoont dat hij op het ogenblik van de rechterlijke beslissing nog de negatieve gevolgen ondergaat van een mensonwaardig bestaan dat hij vroeger heeft geleid en die hem verder beletten een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid (Arbh. Antwerpen, afd. Hasselt, 14 september 2005, J.T.T., 2005, 481). Vermits het mensonwaardig bestaan dat de kinderen van geïntimeerden eventueel zouden geleid hebben in de periode van 8 tot 10 januari 2004 hun thans helemaal niet belet om de voor hun ontwikkeling nodige materiële hulp te bekomen in een Federaal opvangcentrum, is er ook geen reden om hen nu nog voor een verlopen periode steun toe te kennen.

Er moet bijgevolg worden besloten dat de kinderen van geïntimeerden ook voor de periode van 8 januari 2004 tot 10 januari 2004 geen aanspraak meer kunnen maken op enige financiële of materiële dienstverlening door appellant.

Het hoger beroep wordt derhalve volledig gegrond bevonden.

4.7. Tussenkost tot het verkrijgen van een veroordeling kan overeenkomstig artikel 812, tweede lid Ger.W. niet voor de eerste maal plaatsvinden in hoger beroep.

De repliek van de vrijwillig tussenkommende partij op het advies van het openbaar ministerie dat een vordering tot gemeenverklaring wel voor het eerst in hoger beroep kan worden ingesteld is niet ter zake dienend vermits de vrijwillige tussenkost niet tot de gemeenverklaring van huidig arrest strekte, enerzijds, en de vordering van een partij na sluiting van de debatten niet meer kan worden gewijzigd in een conclusie over het advies van het openbaar ministerie, anderzijds.

De tussenvordering van de vrijwillig tussenkommende partij is bijgevolg niet ontvankelijk.

Waar bovendien blijkt dat de vrijwillig tussenkommende partij ten aanzien van de geïntimeerden reeds over een volwaardige uitvoerbare titel beschikt met het vonnis van de Vrederechter van het kanton Veurne-Nieuwpoort d.d. 11 augustus 2005, terwijl haar vordering ten aanzien van appellant er feitelijk toe strekt de dwingende bepalingen van het beslagrecht te omzeilen, wordt de tussenvordering bovendien tergend of roekeloos bevonden.

Vermits de door de vrijwillige tussenkomst veroorzaakte gerechtskosten aan de zijde van appellant en van de geïntimeerden niet te onderscheiden vallen van de gerechtskosten veroorzaakt door het hoger beroep ingesteld door appellant, de uitgavenvergoeding uitgezonderd, acht het Arbeidshof het aangewezen om de vrijwillig tussenkomende partij te verwijzen in alle kosten van deze aanleg, met uitzondering van de uitgavenvergoeding.

* * *

OP DIE GRONDEN,

HET ARBEIDSHOF,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, inzonderheid op artikel 24 van die wet.

Alle verdere of strijdige conclusies verwerpende.

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond.

Vernietigt het bestreden vonnis van de eerste kamer van de Arbeidsrechtbank te Veurne d.d. 16 september 2004, in al zijn beschikkingen.

En, opnieuw wijzende,

Verklaart de oorspronkelijke vordering van de geïntimeerden ontvankelijk doch ongegrond.

Bekrachtigt aldus de bestreden administratieve beslissing die de appellant ten aanzien van de geïntimeerden heeft genomen op 16 januari 2004.

Verklaart de vordering in vrijwillige tussenkomst niet ontvankelijk.

Verwijst appellant bij toepassing van artikel 1017, tweede lid Ger.W. in de kosten van eerste aanleg.

Verwijst de vrijwillig tussenkomende partij bij toepassing van artikel 1017, eerste lid Ger.W. in de kosten van deze aanleg, met uitzondering van de uitgavenvergoeding die bij toepassing van artikel 1017, tweede lid Ger.W. ten laste van appellant wordt gelaten.

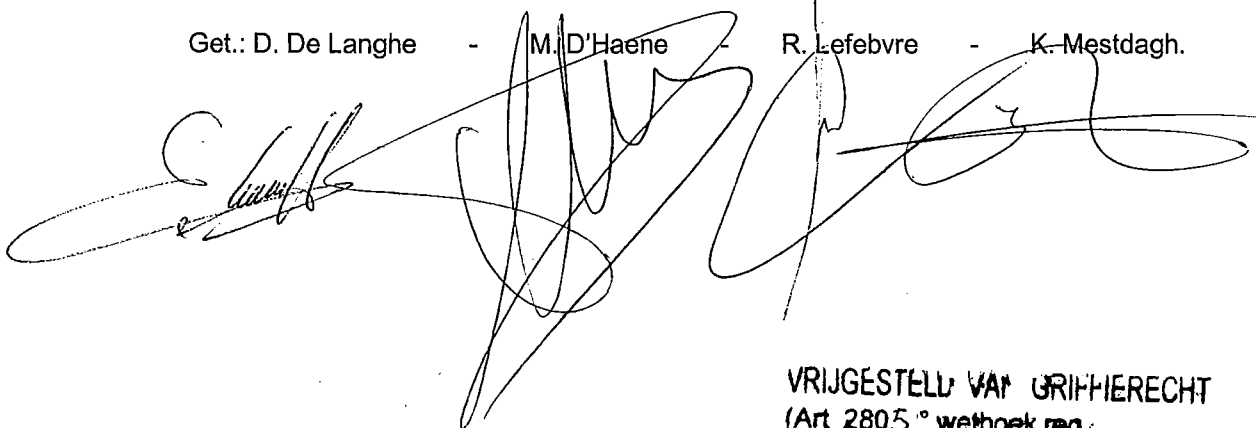
Begroot deze kosten als volgt:

- aan de zijde van de appellant:
 - niet vereffend bij gebrek aan omstandige opgave;
- aan de zijde van de geïntimeerden (volgens gedane opgave):
 - rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg (bedrag juni 2004): 205,26 euro,
 - rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: 285,57 euro;

- aan de zijde van de vrijwillig tussenkomende partij (volgens gedane opgave):
- rechtsplegingsvergoeding: 285,57 euro.

Aldus uitgesproken op donderdag zestien maart tweeduizend en zes in openbare terechtzitting door de zesde kamer van het Arbeidshof te Gent, zetelende te Brugge, en waarin zitting hadden: Koen Mestdagh, raadsheer in het Arbeidshof, voorzitter, Romain Lefebvre, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werkgever, Marc D'Haene, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werknemer-arbeider, en Daniël De Langhe, griffier, nadat bij beschikking van de eerste voorzitter d.d. 13 maart 2006 de raadsheren in sociale zaken, respectievelijk benoemd als werkgever en werknemer-arbeider, Romain Lefebvre en Marc D'Haene, overeenkomstig artikel 779 Ger.W. werden aangewezen in vervanging van de raadsheren in sociale zaken, respectievelijk benoemd als werkgever en werknemer-bediende, Wim Hollevoet en Freddy Vandersteene, die heden wettig verhinderd zijn de uitspraak bij te wonen van bovenstaand arrest waarover zij mede hebben beraadslaagd.

Get.: D. De Langhe - M. D'Haene - R. Lefebvre - K. Mestdagh.

VRIJGESTELD VAN GRIFFIERECHT
(Art. 280,5° wetboek reg.
hyp. en griffierechten)

E.L. 911/1021/44